

OKRESNÁ PROKURATÚRA MICHALOVCE
Nám. Slobody 3, 071 01 Michalovce 1

Číslo: 1 Pv 411/18/8807-30
EEČ: 2-66-949-2018

Michalovce 09.11.2018

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Michalovce

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 35 XXXXX, Slovensko

povolanie: robotník, zoraďovač v BSH XXXXX

väzba: áno (od 02.07.2018, ÚVTOS a ÚVV Košice)

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- zločin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v období najmenej od dňa 24. 02. 2017 v čase okolo 20.00 h až do 09.00 h dňa 30. 06. 2018 svojej manželke XXXXX v byte na adrese XXXXX v Michalovciach opakovane a sústavne, spôsobil pravidelným bitím, údermi a sácaním fyzické utrpenie a pohrdavým zaobchádzaním, nadávkami, vyvolávaním strachu a stresu jej spôsobil psychické utrpenie, čím takto svojim konaním ohrozil fyzické a psychické zdravie svojej manželky,

Okresnému úradu Michalovce, odbor všeobecnej vnútornej správy,

pretože výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovateľa PZ, OR PZ, OKP Michalovce sp. zn. ORP-476/1-VYS-MI-2018 zo dňa 30. 06. 2018 bolo začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 2 Tr. zákona. Následne bolo uznesením rovnakej spisovej značky zo dňa 01. 07. 2018 vznesené obvinenie XXXXX za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona, ktorého sa dopustil na vyššie uvedenom skutkovom základe.

Po skončení vyšetrovania vyšetrovateľ PZ predložil dňa 06. 11. 2018 na tunajšiu prokuratúru vyšetrovací spis spolu s návrhom na podanie obžaloby.

Po preštudovaní predloženého vyšetrovacieho spisu som sa s predloženým návrhom vyšetrovateľa PZ nestotožnila.

V priebehu vyšetrovania boli k veci vypočutí - obvinený XXXXX, svedkyňa poškodená XXXXX a svedkyňa XXXXX.

Dňa 01. 07. 2018 bol vypočutý obv. XXXXX, ktorý vo svojom výsluchu poprel spáchanie trestnej činnosti. Uviedol, že manželka má psychické problémy z dôvodu, že pred tromi rokmi jej zomreli v krátkom čase obaja rodičia a neskôr bola aj hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici v Michalovciach. Pripustil, že od uvedeného času majú s manželkou problémy. Ústne hádky boli u nich už dávnejšie, pričom k fyzickému napádaniu došlo až v roku 2017, ale išlo o vzájomné napádanie. Poprel, aby svoju manželku fyzicky napadol tak, že ju mal zhodiť zo stoličky alebo do vane. Dôvodom, prečo sa hádajú je to, že manželka si robí čo chce, chodí domov neskoro večer a požíva alkohol. Obaja sú nezamestnaní. Vo svojej výpovedi zo dňa 25. 10. 2018 uviedol, že manželka privolala hliadku vo februári 2017, kedy sa hádali a v tomto prípade zohrala úlohu najmä alkohol, pretože v tomto čase obaja požíli alkohol. V októbri 2017, keď bola k nim manželkou opätovne privolaná hliadka a to z dôvodu, že prišla domov v neskorých hodinách, pričom z domu odišla ráno. Večer prišla pod vplyvom alkoholu, kde jej to vyčítal. Ďalej uviedol, že manželke vyčíta požívanie alkoholických nápojov, napriek tomu že vie, že berie lieky. Vo svojej výpovedi sa zároveň vyjadril k decembru 2017, kedy sa opätovne hádali s manželkou, pričom manželka bola zase opitá, nervózna a agresívna.

Dňa 01. 07. 2018 bola vypočutá poškodená XXXXX, ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že manžel požíva alkoholické nápoje pravidelne každý deň a na jej žiadosti, aby s tým prestal v požívaní alkoholu pokračoval. Uviedla, že sa jej zhoršil psychický stav roku 2015 po úmrtí rodičov, kde do dnešného dňa sa lieči. Minulého roku teda v roku 2017 bola hospitalizovaná v nemocnici, nakoľko sa nervovo zrútila. Dôvodom hospitalizácie nebol len úmrtie rodičov, ale aj vzťah s manželom. Sústavne sa hádali kvôli nedostatku financií a až do februára 2017, kedy z dôvodu že už toho mala dosť, privolala políciu. Dôvod si už presne nepamätá, ale vie že tam bola hádka aj bitka. V októbri 2017 privolala políciu opätovne, a to z dôvodu, že manžel na ňu zaútočil, pretože bola s kamarátkou v Košiciach. Uvádza, že manžel ju sústavne kontroluje. Vo svojom výsluchu ďalej uviedla, že manžel si vždy našiel nejaký dôvod, vyčítal jej finančné problémy, že nechodí do práce, nevie sa kontrolovať. Vo svojej výpovedi uviedla, že manžel ju opakovane napáda fyzicky či verbálne a dôvodom je jeho požívanie alkoholických nápojov.

Vo svojom výsluchu zo dňa 24. 10. 2018, teda po vznesení obvinenia, poškodená XXXXX už uviedla, že z dôvodu finančných problémov začali medzi nimi hádky, ktoré nikdy neprešli do žiadnych fyzických útokov ani inzultácií. Sama má depresiu, úzkostné stavy a od roku 2015 sa lieči, pretože sa nervovo zrútila. Lieči sa aj toho času. Vo svojej výpovedi sa k presným detailom kritických dní už nevedela vyjadriť a nespomenula si na dôvody, prečo privolala hliadku PZ. Od manžela nikdy neutrpela žiadne zranenie. Tiež uviedla, že manžel varil, ona sa starala o deti, ich učenie. Nikdy jej nespôsobil ani fyzické, ani psychické utrpenie. Vo výpovedi uviedla, že z dôvodu jej depresie a úzkostnej poruchy je výbušná, nervózna, má záchvaty zlosti, plače.

Svedkyňa XXXXX, kamarátka poškodenej XXXXX uviedla vo svojej výpovedi, že v mesiaci október 2017 bola spolu s poškodenou XXXXX na nákupoch v Košiciach, kde sa domov vrátili večer v čase 18.30 h. V Košiciach si dali dvakrát po 2 dcl vína a potom čo sa vrátili do mesta Michalovce, išli do pohostinstva Malá krčma, kde si zase dali pohár vína. Bol tam aj manžel XXXXX obvinený XXXXX. Potom odišla domov a odišla domov aj XXXXX. Neskôr sa vrátila k XXXXX domov, kde po chvíli prišiel aj obvinený, ktorý začal manželke - poškodenej vyčítať, kde bola celý deň, potom sa s ním XXXXX začala hádať, nakoniec hádka pokračovala v kúpeľni a čo sa stalo v kúpeľni uviesť nevedela. Následne svedkyňa - poškodená XXXXX zavolała policajtov, ktorí po krátkej chvíli prišli do bytu. O ďalších skutočnostiach vedomosť nemá.

K veci bol taktiež vypracovaný aj znalecký posudok z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých, na obv. XXXXX, z ktorého vyplynulo, že úroveň intelektových, rozumových a pamäťových schopností obvineného sa nachádza v rámci populačnej normy a je primeraná jeho veku a vzdelaniu. Osobnosť obvineného je emočne zrelá s labilnou afektivitou, ktorá sa v záťaži prejavuje impulzívnym správaním v ideačnej aj behaviorálnej rovine. Vo vzťahu k partnerke je dominantný, dogmatický, s konzervatívnym rigidným postojom a správaním. Úroveň jeho agresivity je primeraná k sebaapresadzovaniu sa a súťaživosti vo svete dospelých, nie je patologická v zmysle tyranského spôsobu správania sa voči okoliu a ľuďom. Obvinený má zníženú schopnosť zvládať záťažové a stresové situácie, nemá sklony ku konfabulácii a zvýšenej sugestibilite. Má pozitívny vzťah k manželke pri dominantnejšom správaní voči jej osobe, čo bolo aj možné, nakoľko manželka je vo vzťahu submisívna. Svoju rolu otca plnil dostatočne aj keď voľný čas trávil individuálne, teda voči manželke dosť egocentricky a sebecky. Pri psychických problémoch svojej manželky prejavil záujem, avšak čoskoro ho to vyčerpalo, nakoľko sa jej psychický stav zhoršoval, čo nepredpokladal. Po hospitalizácii sa mu ona začala vzdaľovať, tým že zmenila scenár ich spoločného fungovania. Zvýšila sa aj jeho žiarlivosť a strach, že príde o ženu.

V priebehu vyšetrovania bol pribratý znalec z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých a detí, na psychologické vyšetrenie XXXXX t. j. manželky obvineného, pričom zo záverov znaleckého posudku a z jeho posudkovej časti vyplynulo, že úroveň intelektových, rozumových a pamäťových schopností sa pohybuje v pásme dolného priemeru. Ide o osobnosť akcentovanú v afektive, emočne labilnú, v záťaži so sklonom k impulzívnemu správaniu, mysleniu a hitriónskym prejavom. Je ľahko ovplyvniteľná, s neistým sebavedomím, má nízku aspiračnú úroveň. Má sklony ku konfabulácii a zvýšenej sugestibilite. Jej vzťah k

obvinenému je stále kladný a jeho osobu, ako svojho partnera, považuje za dôležitú súčasť svojho života. Bolo zistené, že na základe dlhodobu frustrovaných potrieb v jej citovej oblasti, ich finančných problémov, pri obojstrannej nezamestnanosti dochádza medzi nimi k manželskej kríze stredného veku, ktorú si nedokázali riešiť kľudnou komunikáciou a hľadaním konštruktívnych riešení, na čom má podiel viny aj poškodená, vzhľadom na jej menej zrelú a labilnú osobnosť. U poškodenej sa neprejavili známky osoby, ktorá by mala byť týraná. Obvinený - manžel jej nespôsobil žiadne psychické ani fyzické utrpenie, išlo o manželské ťahanice s fyzickými a verbálnymi útokmi, ktoré však boli vzájomne potencované.

V priebehu vyšetrovania bol podaný návrh Okresnému súdu Michalovce na vydanie príkazu na vyšetrovanie duševného stavu obvineného, pričom Okresný súd Michalovce tento návrh zamietol ako nedôvodný.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 8 Trestného zákona je trestný činom protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 208 Trestného zákona trestného činu týrania blízkej alebo zverenej osoby sa dopustí ten, Kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie

- a) bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť,
- b) bezdôvodným odopieraním stravy, oddychu alebo spánku alebo odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, ošatenia, hygieny, zdravotnej starostlivosti, bývania, výchovy alebo vzdelávania,

Podľa ods. 3 ustanovenia § 208 Tr. zákona odňatím slobody na sedem rokov až pätnásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1

- a) a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť,
- b) z osobitného motívu,
- c) hoci bol v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch za taký čin odsúdený alebo z výkonu trestu odňatia slobody uloženého za taký čin prepustený, alebo
- d) závažnejším spôsobom konania.

Podstatou konania páchatela, ktorým môže naplniť skutkovú podstatu trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 tr. zákona, bez ohľadu na to, ktorou z demonštratívne v tomto ustanovení uvedených foriem sa dopustí, je vždy spôsobenie fyzického alebo psychického utrpenia blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti, dozore alebo výchove.

„Týraním osoby“ v zmysle uvedeného ustanovenia je zlé zaobchádzanie, ktorým páchatel prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti, vyznačujúci sa určitou mierou trvalosti, prípadne aj sústavnosti, musí však ísť o konanie, ktoré blízka osoba alebo zverená osoba pre jeho intenzitu, hrubosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie.

Podľa § 127 ods. 4 Tr. zák. blízkou osobou sa na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Objektom trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Tr. zák. je ochrana blízkych osôb a osôb, ktoré sú zreteľom na nedostatok veku alebo, hoci aj v plnoletosti, pre chorobu, starobu, invaliditu, mentálnu retardáciu v starostlivosti alebo výchove iných osôb. U oboch kategórií osôb ide najmä o ochranu pred domácim násilím.

Na základe takto vykonaného vyšetrovania a s prihliadnutím na jeho výsledky bolo zistené, že konanie obvineného voči poškodenej nemožno považovať za fyzické alebo psychické utrpenie v zmysle citovaného ustanovenia Trestného zákona. Nebolo dostatočne preukázané, že by konaním obvineného dochádzalo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu, za ktorý bolo vznesené obvinenie. Súčasne nebolo zistené, že by vyššie uvedené konanie vykazovalo ani zákonné znaky inej skutkovej podstaty trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona. Z vykonaného vyšetrovania nevyplývalo, aby konanie obvineného malo takú intenzitu protiprávnych útokov a ani takú mieru jeho hrubosti, bezohľadnosti alebo bolestivosti, aby tieto mohli byť v súhrne hodnotené ako trestný čin. Možno konštatovať, že príčinou ich častých a opakovaných hádok sú psychické problémy poškodenej, dlhodobu frustrované potreby v jej citovej oblasti, ich finančné problémy pri obojstrannej nezamestnanosti, ktoré nedokázali riešiť kľudnou komunikáciou a hľadaním konštruktívnych riešení.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. „priestupkom je zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v tomto alebo inom zákona, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.“

Podľa § 214 ods. 1 Tr. por. prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti som dospela k záveru, že postúpenie predmetnej veci v zmysle § 214 ods. 1 Tr. poriadku je v súlade s ustanovením § 20 zákona č. 372/90 Zb. o priestupkoch v znení noviel, pretože vzhľadom na čas spáchania skutku zodpovednosť za priestupok nezanikla.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý

rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Dagmar Baťalíková
prokurátorka